

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Spes & Fiducia, Cuius Iudicisqve Dei, Erga Homines In Hac
Vita Existentes, Firmata**

Stengel, Georg

[S.l.], 1645

§. 7. Natura & castitas paucis, superbia & luxus abundantia gaudent.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49823](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49823)

ma durabat: cum interim admonitus Abbas ille per Spiritum, ut discipulum visitaret, pia solitudine cognoscere cupiens, qua vitæ substantia vir fidelis uteretur, qui ministrari sibi panem ab homine noluisset; ad requirendum eum ipse Abbas proficiscitur. At ille, ubi eminus senem venire conspexit, occurrit ei obviam: agit gratias, ducit ad cellulam. Cum ingressi pariter ambo, conspiciunt palmiciam sportam calido pane congestam, foribus affixam, de poste pendere: ac primum panis calidus sentitur odore, tactu verò, ac si antè paululum foco esset ereptus, ostenditur. Egyptij tamen panis forma non cernitur: obstupescit ambo, munus cœlestis cognoscunt: cum ille hoc Abbatis adventu prestitum fateretur; Abbas verò illius fidei ac virtuti adscriberet: ita ambo cœlestem panem cum magna exultatione fregerunt. Quod cum Abbas ad monasterium post regressus fratribus retulisset, tantus omnes incenderat ardor animarum, ut certatim ad eremum & sacras solitudines ire properarent.

§. VII.

Natura & castitas paucis, superbia & luxus abundantia gaudent.

Cuperem horum imitatores existere; nō qui ad eremum, sed saltem qui, in jeiunio,
 sequē-

sequerentur, ponerentq; illam nimiam ani-
mi curam: tanquam si inualetudinem con-
tracturi & morituri essent, si consuetis ci-
bis abstinerent. Quasi non de cœlo vires ve-
nirent meliores? quasi non Angeli ministra-
rent, vbi hominum focus deest? Quid ne-
cesse est argenteis aureisq; ferculis mensam
onerare? etiam pane viuit homo. Et quem
Deus conuiuiam facit, non replet lautitijs.
Optimum condimentum est inedia. Meliùs
istis panis sapit, quàm Apicijs nostris, *Et*
pietis anas enouata pennis; & Tuscus aper, &
pauones, & conchyliã,

Et quesitorum terra pelagòq; ciborum.

Lucan.
lib. 4.

Ambitiosa fames, & lauta gloria mensa.

Quàm multi pauperes, ieiunantium diuitũ
mensas, epularum suarum loco, acceptarèt?
Siquidem, nec, cum festiuissimè viuunt, etiã
opifices dura opera exercentes, tot fercula
vident. Ieiunium Dominorum, & Matrona-
rum quale est? offa calida; pisces frigidi, o-
mnis generis lactucæ; vux passæ, amygdalæ,
pruna melle condita, omnis generis electua-
ria; omnis generis fructus; saccharei panes;
boli vino Massico ebrij; & quid non? Cum
Deus suos amicos vult mensa epulòque ho-
morare, panem apponit, & limpidi fontis
M 4 aquam

Iob. 8. 3.

aquam. Quis tantæ sapientiæ ascribat erro-
rem? nouit, quid optimum sit; nouit, quid
profit dilectis suis. *Nunquid Deus supplan-
tat iudicium? aut omnipotens subuertit, quod
iustum est?* Neque ergo habent, quod que-
rantur, qui preciosè non possunt comedere,
sed potiùs, ob quod se beatos existiment;
neque quod jactent & glorientur, qui regio
luxu lasciuiunt, & conuiuantur, more Sar-
danapali. Quis venenum bibere gaudet? Cre-
dibile est, ipsum Socratem antè, quàm cicu-
tam biberet, suspirauisse. Animæ venenum
est corporis sagina; & hostem alit, qui alit

Iob. 3. 24.

carnem. Hinc dixit Iob: *antè, quam comedã,
suspiro;* quia scilicet coactus hostem meum
nutrio, & facio fortiolem. Vt autem cibo
corpus, sic jeiunio nutritur virtus. Didacus
Lopesius Medinae præfectus prouinciæ, teste,
Bonifacio, tantus erat Deiparæ cultor, vt
non solùm, omnibus peruigilijs festa eius
præcedentibus, sed illis etiam diebus, qui
peruigilia ipsa præcedebant, jeiunaret, is di-
cere solebat: bis in die, præsertim noctu, co-
medenti ac saturato, difficile esse seruare in-
tegram castitatem, sine assiduo timore judi-
cij diuini ac oratione; vsque adeò jeiunium
conseruat castitatem: quam saturitas euer-

Bonifaci-
us lib. 2.
c. 44.

tit, *Manducavit populus & bibit, & surrexerunt ludere; lusum non notasset scriptura, nisi impudicum. Si quis existimat, se & abundantia ciborum potionumq; perfrui, & vacare posse sapientia, hoc est, versari in delicijs, & deliciarum vitijs non teneri, seipsum decipit, ait S. Hieronymus.*

Exod. 32.
6.

S. Hierō.
l. 2. in Io-
uin.

§. VIII.

Saturitatis atq; intemperantia incommoda & turpitudine.

Hæc arma milites Christi decent; illa Veneri seruiunt. Serpens jeiuni hominis saluâ necatur; sic despuit dæmonem, qui despuit satietatem. Equi subtractâ auenâ; veneræ voluptates, ardorq; libidinis, cibi & potus abstinentia, restringuntur. *Ieiunijs, inquit D. Cyprianus, vitiorum sentina siccat; petulantia marcet; concupiscentia languent; fugitiuæ abeunt voluptates; extinguitur ardentis Aethnæ incendium; & flammio-
mi fornax Vulcani extincta intrinsecus montes conterminos non adurit.* Sic suos athletas præparat ad certamen Deus, dum à licitis etiam eos vult abstinere; sicut faciunt, qui in agone contendunt. Orcus non cupit edomare rebellionem carnis; non spoliare tyrannidem Cupidinis; non exarmare gulam;

Plin. lib.
38. nat.
hist. c. 4.

S. Cypri-
an. de Ie-
iun. &
tentatio-
nibus
Christi.